

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

Qvæstio VI. Num ergo Deus hominem ita prauum & peruersum condit?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

PRIMA PARS DE
MISERIA HOMI-
NIS.

DOMINICA II.

QVÆSTIO III.

Vnde tuam miseriam cogno-
scis?

RESP. Ex lege Dei.
a Rom. 3. 10. Rom. 7. 7.

QVÆSTIO IV.

Quid à nobis postulat lex Dei?

RESP. Id nos docet Christus
lummatim Mat. 2. 2. *Diliges Dominum
Deum tuum, ex toto corde tuo, ex totâ a-
nimâ tuâ: ex totâ † mente tua, & ex o-
mnibus viribus tuis Hoc * est primum &
maximum mandatum. Secundum au-
tem simile est huic: Diliges proximum
tuum, sicut te ipsum. Ab istis duobus man-
datis tota lex pendet & propheta.*

Matth. 22. v. 37. item Marc. 12. 30. Luc.
10. 27.

QVÆSTIO V.

Num hac omnia perfecte seruare
potes?

RESP. † Maxime, a cum Deo. Na-
tura enim, licet vitia a, fauente gratiâ
propensus sum ad * amorem b Dei &
proximi. c

a Jerem. 13. 21. Rom. 3. 12. b Rom. 8. 7. c
Gal. 5. 19. 20. Tit. 3. 3.

a Jerem. 13. 28. *Si mutare potest et hiops pel-
lem suam, aut pardus varietates suas: & vos potes-
tis benefacere, cum didiceritis malum. Rom.
3. 12. Omnes declinauerunt, simul inutiles facti;
non est qui faciat bonum, non est vsque ad vnum.*

RESP. a Non quidem id ex natura: sed
ex gratia Dei possumus: Nam naturâ de-
clinauimus omnes & origine.

b Rom. 8. 7. *Quoniam sapientia carnis ini-
mica est Deo: legi enim Dei non est subiecta, nec e-
am potest.*

b Sapientia carnis est Concupiscentia in
actu secundo, non primo. Nam in se bona
est; ad vsam, indifferens: in vsu, bona vel
mala, pro voluntate. Mala in actu est con-
traria legi; & sic factum infectum fieri ne-
quit. Item. Quod est Naturale non est ipsa
Natura. At peccatum est contra naturam.
Item; Natura inclinatur, non Necessita-
mur, ad malum. Item: Nos amare Deum
naturale est: Et ex natura quodque amat
sui simile; homo hominem. Blasphematur
igitur hic Auctorem Naturæ Catechismus.

c Gal. 5. 19. 20. *Manifesta sunt autem opera
carnis: qua sunt fornicatio, immunditia, impu-
dicitia, luxuria, idolorum seruitus, veneficia, ini-
micitia, contentiones, amulationes, ira, rixa, dif-
fensiones, secta & c. Tit. 3. 3. Erasmus enim aliquan-
do & nos insipientes, increduli, errantes, seruien-
tes desiderijs & voluptatibus varijs, in malicia &
inuidia agentes, odibiles, odientes inuicem.*

c Et ea sunt voluntatis cuiusque liberae;
non necessitatis naturalis. |

DOMINICA III.

QVÆSTIO VI.

Num ergo Deus hominem ita prauum &
peruersum condidit?

RESP. Nequaquam. Imo vero
bonum a, & ad imaginem sui b, con-
didit eum, hoc est, vera iustitia &

Pp 2 fan-

† cogita-
tione.
c istud

† Mini-
mè.
§ odium

sanctitate præditum; vt Deū creatorem suum rectè per fidem cognosceret, ex animo diligeret, cum eo beatus in æternum viueret, idque ad eum laudandum & celebrandum^d.

^a Gen. 1, 31. ^b Gen. 1, 27. ^c Ephes. 4, 24. ^d Prou. 16. 4.

QVÆSTIO VII.

Vnde igitur existit hæc natura humana prauitas?

RESP. Ex lapsu & inobedientia primorum parentum, Adami & Eua^a: hinc natura nostra ita est de-
† peccatis
prauata, vt omnes in † originali peccato concipiamur & nascamur^b, peccati fomitem nobiscum perseueraturum ferentes.

^a Ro. 5. 12. ^b Gen. 30. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. Gen. 5. 3. Pl. 5. 1. 7. Ioh. 3. 6.

QVÆSTIO VII.

^a Rom. 5. 12. Sicut per vnum hominem peccatum in hunc mundum intrauit, & per peccatum mors, & ita in omnes homines mors pertransiit: in quo omnes peccauerunt.

RESP. ^a De Originali; non de actuali, prauitate loquitur, vt eaque lequentur. Calvinista autem intendit hęc suadere, Ipsam Concupiscentiam omnibus in hærentem esse peccatum quæ Originale, quæ Actuale, quod falsum.

^b Gen. 30. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. Cernens autem Rachel, quod infœcunda esset, inuidit Sorori suæ, & ait marito suo: Da mihi liberos, alioquin moriar. Cui iratus respondit Iacob: Num pro Deo ego sum, qui priuauit te fructu ventris tui? At illa: Habeo, inquit, famulam Balam, ingredere ad illam, & pariat super genua mea, & habeam ex illa filios.

Deditque illi Balam in coniugium: quæ, ingresso ad se viro, concepit & peperit filium, Dixitque Rachel, iudicauit mihi Dominus, & exaudiuit vocem meam, dans mihi filium: & idcirco appellauit nomen eius Dan. Rursumque Balam concipiens peperit alterum. Gen. 5. 3. Vixit autem Adam centum triginta annis & genuit ad imaginem & similitudinem suam, naturalem, non moralem, Vocauitque nomen eius Seth. Pl. 5. 1. 7. Propterea Deus destruet te in finem: Ob malitiam actualem gentis, non naturæ vniuersæ: Euellet te & migrabit te de tabernaculo tuo, & radicem tuam de terra viuentium. Ioan. 3. 6. Quod natum est ex carne caro est: Infecta peccato Originali.

^b De actuali exempla sunt facti & personæ, non naturæ ac generis vniuersi.

QVÆSTIO VIII.

An vero a deo corrupti sumus, vt ad benè agendum prorsus non simus idonei, & ad omne vitium proclues?

RESP. † Minime^a Prasertim si per † Centenif
Spiritus Sanctum regeneremur^b in Baptismo vel Exhomologati.

^a Rom. 7. 18. 2. Cor. 3. 5. Gen. 8. 21. Iob. 15. 16. ^b Ioh. 5. 5.

Dicit, nisi per Spiritum S. regeneremur: Quia lauacrum aquæ negant Calvinista esse necessarium necessitate mediæ & præcepti.

^a Rom. 7. v. 18. Scio enim quia non habitat in me, hoc est, in carne mea bonum. Nam velle adiacet mihi; perficere autem bonum, non inuenio. 2. Cor. 3. 5. Non quod sufficientes simus cogitare aliquid à nobis, quasi ex nobis: sed si sufficientia nostra ex Deo est. Gen. 8. 21. Nequaquam vltima ledicam terræ propter homines. Sensus enim & cogitatio humani cordis in malum: prona sunt ab adolescentia sua. Iob. 15. 16. Quanto magis abominabilis & inutilis homo, qui bibit quæ si aqua iniquitatis: ^b Ioh. 3. 5. Nisi quis renatus fuerit.